პროლეტარეთო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОММУНИСТ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 221 (20262) — პარასკევი, 23 სექტემბერი, 1988 წელი — ფასი 3 კაპ.

სახ. საბ. რესპუბ. ბიბლიოთეკა

მოკითხვაოდ, საქმიანად

ასმ შუდა ჩაიაროს ანგარიშგება-არჩევნებმა თითოეულ პარტიულ ორგანიზაციაში

შესაბამისად კვალი დატოვა აქტიუბინსკის ს. მ. კიროვის სახელობის ქიმიური ქარხნის ერთ-ერთი ძირითადი საამქროს —ოგაინდმეფვის საამქროს კომუნისტთა საანგარიშო-საარჩევნო კრებამ კოლექტივის ცხოვრებაში, საქმე მარტო ის კი არ არის, რომ აქ ნაკლოვანებები მწვავედ, უკომპრომისოდ გაკიკრიტიკეს. მთავარია ის, რომ მონაწილეებმა ძირითადი ყურადღება დაუთმეს საკვანძო ამოცანებსა და უფრო მკაფიოდ განსაზღვრეს მათი გადაწყვეტის სიმეფო გზები. ერთი მთავარია სამეურნეო ანგარიშზე გადასვლა, მეურნეობრიობის თანამედროვე მეთოდების დაუფლება. შეპასუხებენ ს. დაუფლიეფსა და ა. მატვიენკოს, ოტკაზმა ვ. გრიგორეამ, სხვებმა წამოაყენეს სახელშეკრულებო დისციპლინის განმტკიცების, პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესების კონკრეტული ღონისძიებანი. და რაც განსაკუთრებით მთავარია — კომუნისტებს, შემდეგ კი უპარტიოებს დიდი ხნით არ გადაუდიათ დასახულის განხორციელება. ხელი მოაკიდეს საამქროს რეკონსტრუქციას, ბევრს აკეთებენ საკუთარი ძალებით.

სწორედ ასეთი მიდგომა არის ნაყოფიერი, ხელს უწყობს შემოქმედებითი აზრის გაღვიძებასა და პასიურობის დაძლევას, რომელიც უკვე აქა-იქ ჩვეულებრივი გახდა. საკოთა, როგორც ხაზგასმით არის აღნიშნული კრებისა-ყარაჩაევი ს. ს. გორგასჩოვის გამოსვლაში, ძირეულად გადაუჭრელობით პრაქტიკული შუშაობა გარდაქმნის ყველა მიმართულებით, განვამტკიცოთ პასუხისგებლობა და დისციპლინა, რომლისაც საუფლოდ ფდეეს ცვლილებების საჭიროების) შეგნება, ერთმანეთისადმი მომთხოვნელობის გაძლიერება. სწორედ ეს დაგვხასა მიზნად ხკკპ ცენტრალური კომიტეტის ივლისის პლენუმმა ის ვარაუდით, რომ თავის არსით რეგულიეფური, დემოკრატიული ატმოსფერი საკვანძო პარტკონფერენციისა, საქმიანი ტონი, გუულმდელობა და სიმწვავე დამახასიათებელი იქნება მთელი ასლნდელი საანგარიშო-საარჩევნო კამპანიისათვის.

საჭიროვნი პირველად პარტორგანიზაციებს როგორც ქალაქად, ისე სოფლად — დღეს მოეზაკა. ძლიერდება ეკონომიკური რეფორმა, ჩაღდება ბრძოლა სამეურნეო ანგარიშის, წარმოებაში სოციალისტური თვითმართველობის პრინციპების დამკვიდრებისათვის. ბევრი რამ უნდა გავაკეთოთ, რომ უფრო სრულად გამოიყენოთ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობების წარმოების საშუალებანი, ავამოქმედოთ ისეი რეზერვები, როგორც არის ადამიანი, ინეფდა, კოოპერაცია. ამასთან მჭიდროდ არის დაკავშირებული სოციალური განვითარების, იდეოლოგიური მუშაობის განახლების ამოცანებიც. ცხადია, აქ ვერაფერს გავხდებით საქმის ვითარების საფუძვლიანი ანალიზის, შედეგების კრიტიკული გააზრების გარეშე. შედეგებისა და ამოცანების ასეთი განხილვა შეიძლება მხოლოდ ძალდაუტანებელ შემოქმედებითს ვითარებაში. სწორედ ეგი უნდა შეეკმნათ ყველგან, წაეახალისოთ მსჯელობის დამოუკიდებლობა, ხვალინდელი დღის განკვეთტის სურვილი.

თუ საქმისადმი ძველი მიდგომების კრიტიკას მხარს არ უჭერენ, ხოლო ნოვატორთა წამოწყებებს აფერხებს ჩინოვნიკების ამბიცია, ეს ხელს არ უწყობს კრებაზე გულახდილ საუბარს. სხვათა შორის, წერილებში სამართლიანად აღნიშნავენ, რომ სწორედ ამგვარ სიტუაციებში ხშირად თავს იჩენს ყბადაღებული ზედმეტი ორგანიზეფულობა, როცა ყველაფერი წინასწარ არის ჩამოწერილი — ვინ გამოვა, რას იტყვის. და საკმარისია ვინმემ ოდნავ გადაუხვიოს მკაცრ რეგლამენტს, „გამოტეხს“ გაუთვალისწინებელი რეპლიკით, ბაშინვე პრეზიდიუმიდან დაუცაცხანებენ: მუშაობაში ხელს ნუ გვშლიო. ფორმალური „სიდინჯე“ ამრავლებს ულიმდამო, მოსაწყენი თვითანგარიშებით გამოსვლის მოყვარულებს. ხოლო საკუთარი ხარვეზების მომთხოვნელი გარჩევისა და რეზერვების ძიების ნაცვლად მთელი ძალით აკრიტიკებენ „ობიექტურ მიზეზებს“ ან ზემდგომ ინსტანციებს. არსებითად სწორედ ასე მოხდა კიევის ს. ბ. კოროლიოვის სახელობის საჭარმოო გაერთიანების ერთ-ერთ ქვეგანაყოფში გამართულ კრებაზეც. ამ ქვეგანაყოფს, რომელიც არის სახალხო მოხმარების საქონლის ნიმუშების მომზადებელი, წარმოების მუშაკები „მშიერ ულუფაზე“ ყავს, მაგრამ პარტიულ კრებაზე მრავალი გამოსვლიდან ნასაგები ხდება, რომ ამაში ბრალი მოუძღვის ყველას, გარდა თვით კოლექტივისა, ვარდა ამისა მიმართავენ უზნასმართო კრიტიკასაც. თითქოს ორგანორი ებრძვის ნაკლოვანებებს, აკამკვერებს მათ; მაგრამ არც მიზეზებს, არც კონკრეტულ ხრალეულებს არ ახახელებს. საბოლოო ანგარიშით ვერავის ვერაფერს მოაკითხავ. უმეკნესი გამოსვლებიდან ასეთი კრიტიკა საკმეს გერ უშველის. აქ მიზანშეწონილია შეგახსენოთ ლენინის რჩევა ყველა კრიტიკით გამოსულელისადმი — „თავისი უშუალო მონაწილეობით საბჭოთა და პარტიულ მუშაობაში პრაქტიკულად გამოსცადოს ზემდგომების გამოსწორება“.

უდავოა, გარდაქმნაში პირადი წვლილისათვის თითოეულისადმი მოგკითხველობა უფრო საგნობრივი, მომთხოვნელი გახდა, ამის მაგალითი რამდენიც გნებავთ იმდენი შეიძლება მოვიყვანოთ, მაგრამ არ ღირს ამით გატაცება — სხვაგვარი ფაქტებიც ხომ არ კლებულობს. კომუნისტთა ნაწილი, და ხშირად მნიშვნელოვანი ნაწილი, როგორც იყო საქმისაგან განზე გამდგარი, ისევე რჩება. მაგრამ საქმეოა ოდესღაც ეს უფრო ღრმად, რატომ ხდება ასე, რა უშლის ხელს კოლექტივების ცხოვრებასა და საქმეებზე პარტიული გავლენის გაძლიერებას.

აქ ბევრი რამ არის დამოკიდებული რაიონულ, საქალაქო პარტიულ კომიტეტებზე. რა თქმა უნდა, საქმე ეხება არა ნებაყოფლობითობასა, ეს ასეთ ფორმალურ ფორმულირებებს ეკუთვნის, ეს ეს ... ეს ... ეს ...

კოლხეთის პრობლემა და პასუხისმგებლობა ქვეყნის წინაშე

(დასასრული)

სისტემის ეფექტურობა და დაშრობის ინტენსივობა განსაზღვრება დრენსა და დამუშავებულ ნიადაგს შორის მუდმივი ბიძგისეული კავშირის არსებობით, რაც მიიღწევა დრენაჟის ტარაზეში მოცულობითი ფილტრის მოწყობით და ინფილტრაციული წყლების მუდმივი განსახლება-ცირკულაციის პირობებში. ხაზი უნდა გაეხაზა იმ გარემოებას, რომ ნიადაგ-გრუნტის წყლების რეგულირების გარეშე ბმიმე ნიადაგის ბიერიფიზიკური და აგროსაწარმოო თვისებების გაუმჯობესება შეუძლებელია. დახურული დაშრობი მარეგულირებელი ქსელი საკირიოს შემთხვევაში ტენის ორმხრივი რეგულირების საშუალებას იძლევა. სამელიორაციო პრაქტიკაში დახურულმა სისტემებმა საეოველთაო აღიარება პოვა როგორც ჩვენში, ასევე უცხოეთში; დახურული მელიორაციული დრენაჟი განხორციელებულია ათეულ მილიონ ჰექტარზე. მან, გარდა მელიორაციული ეფექტისა, გააჩინა მნიშვნელოვანი სამეურნეო უპირატესობა: იძლევა ფართობების გამახვეთის საშუალებას, მაღალი მექანიზაციის გამოყენების კოეფიციენტი, მცირეა საექსპლუატაციო დანახარჯები და სხვა.

რიგი სპეციალისტებისა უპირატესობას ანიჭებენ ზედაპირული წრეტის პრინციპზე მომყმედ შიდათარაფულ აგრომელიორაციულ ღონისძიებებს — სფერულ კვალთუმცა უნდა შენშნიო, რომ კვალის ორნაგი (წყალგამყვანი არხი), რომლის სიღრმე 0,6-0,7 მეტრია, ფაქტიურად წარმოადგენს ღია სადრენაჟო ქსელს და ამდენად კვალი ასრულებს როგორც ზედაპირული, ასევე შიგა ჩამონადენის რეგულატორის ფუნქციას. ამ ღონისძიების განხორციელების მრავალი წლის პრაქტიკის ობიექტური შეფასების შედეგად დადასტურდა კვალის არსებითი ნაკლოვანებები.

კვალის მოწყობის თანამედროვე ტექნოლოგია მნიშვნელოვან ზიანს აყენებს ნიადაგის სფენის, ანადგურებს ხისდაგ მცირე ნაოყოფიერ ბუშუსოვან ფენას ტექნიკური ეროზიის შედეგად, განსაკუთრებით ნაკლებპროდუქტიულ და ნაკლებად დრენირებულ მიწებზე. ბმიმე მოწყობილი ჯერგები მელიორირებული მიწების მნიშვნელოვანი ფართობი (არა ნაკლები 5-10 პროცენტი), ითულდება სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის გამოყენება. იგი ეწინააღმეგების პროცესში კარგავს ოფლურ ფორმას, რის შედეგად ძნელდება ზედაპირული წყლების გადაგდება, მას აღსდგენად საჭიროა დიდი დანახარჯები. კვალის ორნაგები წარმოადგენენ დახარეულობის კერას, მათი ნორმალური ფუნქციონირებისათვის საჭიროა ჩატარდეს წელიწადში 2-3 წლიდან, რაც პრაქტიკულად ... შრომატევადობის გამო მნიშვნელოვან ხარჯულებთანაა დაკავშირებული (ყოველ ჰექტარზე ორნატების სიგრძე შეადგენს 500-1000 მეტრს).

მაღალრენტაბელური ჩაის და სუბტროპიკული მრავალწლოვანი კულტურებისათვის განკუთვნილი მიწების მელიორაციის მეთოდი უნდა ეფუარებოდეს ღონისძიებათა კომპლექსს დახურული სამელიორაციო ქსელის მოწყობის ფონზე. რაც შეეხება ერთწლიან კულტურებს, მძიმე, თიხნარ, უსტრუქტურო, ძალზე დაქვეითებულ ყინვადობის ნიადაგებზე, სანამ არ გამოანაცვლებ ასეთი ნიადაგების გაყოლტურების რეალური საშუალებები, უპირატესობა უნდა მიენიჭოს ჯარაბ ზედაპირულ წრეტის ფენიანი ელიორაციულ ღონისძიებებს.

ორი აზრი არ არსებობს, რომ სამელიორაციო სამუშაოების მეთოდების და საშუალებების რეალიზაცია თბოოლის სრულყოფას, ამ საქმეში დიდი საპროექტო და სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების პასუხისმგებლობა. სამელიორაციო სამუშაოების ხარისხის ამაღლება დღეს მელიორატორთა უპირველესი ამოცანა. მაგრამ ... მოვთხესენი ორგანიზაციები რომ სრულფასოვნად ვერ იყენებენ მელიორირებულ მიწებს, ეხეკ ცხადია. ირღვევა კულტურების მოყალ-მოყვანის აგროწესები, ჯერჯვანი ყურადღება არ ექცევა ხასუქების გამოყენებას, ნათესების სტრუქტურას, არადამაკმაყოფილებელია სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოების მექანიზაციის დონე, დაბალია მოხავლიანობა. აქ მხოლოდ კაპიტალურ დაბანდებათა შემდგომი ზრდა შედეგს ვერ მოგვცემს, არსებითი გარდატეხა შესაძლებელია აგროტექნიკურ ხელმძღვანელობა და სამეურნეო მექანიზმის კარდინალური გარდაქმნის, ეკსტენსიური ეკონომიკიდან ინტენსიურზე გადასვლის ჯნიი. როგორც ეს ითქვა სკკპ ცენტრალურ კომიტეტში აგროსაწარმოო კომპლექსის საინჟინრო კოლეგიტების მუშაკებთან შეხვედრაზე, ხაარენდო ინკარა სასურსათო სიუხვის უმოკლესი გზა, რეგიონის ბუნებრივ-კლიმატური და სამეურნეო პირობებიდან გამომდინარე ფართოდ უნდა დაინერგოს არენდული იჯარის სხვადასხვა ფორმები და მეთოდები რეგიონში არსებული გამოცდილების გათვალისწინებით. ამ საქმეში თავისი ავტორიტეტული სიტყვა უნდა თქვას აგროეკონომიმეცნიერმა მეცნიერებამ.

ჯერჯერობით ვერ მივაღწიეთ სასოფლო-სამეურნეო კულტურების გადაადგილების მყარ პოლიტიკას. ამ მიმართებით კოლხეთის დაშრობა-ათვისების დამტკიცებული სქემის პარამეტრებმა კონიუნქტურული მოსაზრებებით მნიშვნელოვანი ცვლილებები განიცადეს. ასე მაგალითად: გალის, ზუგდიდის და კოლხეთის ზონის ზოგიერთი რაიონში მეცხოველეობის კომპლექსები მოეწყო ისეთ მიწებზე, რომლებიც გაჯაჭოვილი იყო ჩაის კულტურისათვის. ეს ერთის მეკუშებელია, ვინაიდან კოლხეთში ჩაის კულტურისათვის ვარგისი თავისუფალი ფართობები ძალზე ეზიზღდაღოა, ამ ფართობებზე სხვადასხვა რეგიონების შეტანით, რაც გამოწვეული იყო საკვები კულტურების მოხავლიანობის გაზრდის მიზნით მნიშვნელოვნად გაურესდა ამ ნიადაგების აგროსაწარმოო თვისებები ჩაის კულტურისათვის გამოყენების თვალსაზრისით.

ნიადაგების გაკულტურება-გასტრუქტურების სამუშაოებ ი ს მდგომარეობა არადამაკმაყოფილებელია, განსაკუთრებით იქ, სადაც მრავალწლოვანი ნარგავები გვაქვს. ვერ მოგვარდა ორგანული სასუქების, პირველ რიგში ტორფის კომპოსტის საკრო რაოდენობით დაშზადების საკითხი, მათი ხარისხის მაჩვენებლები დაქვეითებულია. მოუხდავად განსოიალეებული ღონისძიებებისა, არ არის მიღწეული მელიორაციული და სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო ფონდების ბალანსირება, რაც განაპირობებს დისპროპორციას სამელიორაციო სამუშაოების ტემპებსა და სასოფლო-სამეურნეო თვისებას შორის, მნიშვნელოვანწილად აფერხებს მელიორირებული მექანარის უკეთ ბაზ ა ობიერებ ას (ა ბ ი ლ ი) (ა ბ ი ლ ი) (ა ბ ი ლ ი)

XXI საუკუნისაკენ მიმავალ გზაზე

(დასასრული)

და ამერიკის შეერთებული შტატების ლიდერებმა შეძლეს მოლაპარაკება და გადადგეს პირველი ნაბიჯები განიარაღების გზაზე. ასევე როგორც ბევრი ამერიკელი, ისევ მხარს ვუჭერ დემოკრატიზაციისა და საკანონმდებლო პოლიტიკას, რომელსაც მიხეილ გორბაჩოვი ატარებდა.

ვიიარაღების შემცირება მთავარი ბიმბოთმოქმედებაა, რომლითაც შეკავშირდა ეიარაოთ ისე, რომ არა ერთი გავაფეხრბესოთ სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების ორმხრივი ურთიერთობა, არამედ უფრო სტაბილურიც გავხადოთ მთლიანად საერთაშორისო ვითარება, — გვითხრა აკადემიკოსმა ე. პრიმაკოვმა პლენარული სხდომის შედეგების განმარტებისას. — დღევანდელმა დისკუსიამ დიდი ყურადღება მიიპყრო, მით უმეტეს, რომ ელენა ბლტმენი და გიმეოალი ჩერკეზი ასპოლეტურად კომპეტენტური ადამიანები არიან ამ პრობლემებში.

„რასნოიარსკში მ. ს. გორბაჩოვის გამოსვლაში აღძრულია მთელი რიგი პრობლემები, რომლებსაც დიდი მნიშვნელობა აქვს მშვიდობისათვის — არა მარტო აზიაწყნარი ოკეანის, არამედ პლანეტის სხვა რეგიონებშიც. მაგალითად, გამოთქვა კონკრეტული წინადადება ამერიკელების მისამართით, რომ გააუქმონ თავიანთი სამხედრო-საზღვაო ბაზა ფილიპინებზე. ამ შემთხვევაში სსრ კავშირი მზად არის გააუქმოს კამრანის ტექნიკური მომსახურების სადგური ვიეტნამში. ეს შეიძლება გახდეს საბჭოთა კავშირის იმ მაგისტრალური წინადადების განხორციელების დასაწყისი, რომელიც ითვალისწინებს ეროვნული ტერიტორიების ფარგლებს გარეთ მყოფი მთელი ჯარების გამოყვანას და ყველა ბაზის გაუქმებას.

მეორე საგულისხმო მომენტი, რომელსაც აგრეთვე დიდი მნიშვნელობა აქვს საერთაშორისოთვისებრივ სტაბილიზაციისათვის, ეხება კოსმოიარსკის რადიოსლოკაციო სადგურს. საბჭოთა მთავრობას არაერთხელ დაუფიქსირებია, რომ ეს ობიექტი არ არღვევს ხელშეკრულებას რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვის შესახებ, როგორც შეერთებული შტატების სამხედრო ექსპერტებს მიუჩნიათ. მიუხედავად ამისა, ამერიკის მხარე კვლავ გამოთქვამს შეშფოთებას. თუ ეს მართლაც ნაკარნახევია ზურგვინა საკუთარი უშიშროებისმოვლა, მაშინ ამ არგუმენტს ამბათლებს საბჭოთა კავშირის ახალი წინადადება სადგურის მშენებლობის დაკონსერვაციის თაობაზე. სხვათა შორის, თვითონ სახლის ადმინისტრაციას ღღიდე არ გაუცია პასუხი საბჭოთა მთავრობისათვის მის ინიციატივაზე, რომ კოსმოიარსკის რადიოსლოკაციო სადგურის ბაზაზე მოეწყოს კოსმოსური კვლევის საერთაშორისო ცენტრი.

თავისი დინამიკური, შემტევი ხასიათით მსოფლიო პოლიტიკის მთელი რიგი უმნიშვნელოვანესი საკითხების მიმართ საბჭოთა კავშირი ხშირად აკარწყლებს ამერიკის მხარის არგუმენტებს.

ამხანაგ გორბაჩოვის გამოსვლაში მთელი რიგი ეკონომიკური საკითხებიც არის შორის. ეს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, რადგან აქ ნაჩვენებია ჩვენი ქვეყნის მიმწოდებელი ამერიკელი ბიზნესმენებისადმი ამ ორგანოში ბრძოლა საერთაშორისო დანაშაულობასა და ტერორიზმთან ფინანსურ ნაწილი, შემშლელ ისეთი სისტემა, რომელიც უშიშროებას შეუწყობდა ხელს. ეს პრობლემები ურთიერთდაკავშირებულია.

დარჩა კოსმოსი შეიარაღების თუ გადაიქცევა საბჭოდრო კოსმოსურ ტექნიკის ასპარეზად? ამ და მრავალ სხვა კითხვაზე პასუხის გაცემა საცდელ „მრგვალი მაგიდის“ მონაწილეებმა, რომელიც კინოს სახლში გაიმართა. და თუმცა სხდომის ოფიციალური თემა „კოსმოსის თვითმფრინავი თანაშრომლობა“ იყო, დისკუსიის მონაწილენი ხშირად სცილდებოდნენ მის ფარგლებს და შეშფოთებას გამოთქვამდნენ კოსმოსის მილიტარიზაციის პერსპექტივის გამო, რომელსაც გარდაუვალად მოჰყვება გამლეტელი შეიარაღების გაძლიერება.

— ხშირად გვეკითხებიან, რატომ დფრინავენ ადამიანები კოსმოსში, — თქვა თავის გამოსვლაში სსრ კავშირის კოსმონავტმა მფრინავმა ვ. კუბასოვმა. — ამ კითხვას უკვე დიდი ხანია უპასუხა კოსმონავტიკის ფუძემდებელმა, დიდმა მეოცნებემ და მეცნიერმა კ. ე. ციოლკოვსკმ: „დედამიწა ბოინების აკვანია, კაცობრიობის აკვანი, მაგრამ ხომ არ შეიძლება მარად აკვანში ცხოვრობდე“.

კოსმოსის ათვისებას უდიდესი პრაქტიკული მნიშვნელობა აქვს, თქვა ვ. კუბასოვმა. უშონობისა და ღრმა ვაკუუმის პირობებში შესაძლებელია სამეცნიერო ექსპერიმენტების მოწყობა და ისეთი შედეგების მიღება, რომლებიც დედამიწაზე მიუღწეველია. მაგრამ კოსმოსურ ფრენს აქვს სხვა, უფრო მასშტაბური ამოცანაც: შეიტანოთ სამყაროს არსებობის კანონები, გავიგოთ, რა ადგილი უკავია მასში კაცობრიობას.

კოსმოსურ ტექნიკას სამწყაღლები შეუძლია მოამდინოს, მაგრამ მასაც ალა აბსოლუტური სიზუფლობა. ამაში, თქვა საბჭოთა კოსმონავტმა, ჩვენც დავრწმუნდით და ამერიკელებიც. 1986 წლის იანვარში მთელი მსოფლიო შეძრა „ჩელენჯერის“ ტრაგედიამ. ხოლო სულ რამდენიმე დღის წინათ ჩვენც დიდად აგვიაღელვა საბჭოთა კავშირ-ავღანეთის ეკიპაჟის ბედმა, რომელმაც დედამიწაზე დაჯდომამ მხოლოდ მესამე ცდის შემდეგ შეძლო. ეს ერთხელ კიდევ გვაფიქრებს სერიოზულად ჩავუფიქრდეთ კოსმოსში იარაღის გატანის საშიშროებას. ნებისმიერი შემთხვევითობა შეიძლება გამოეწვიოს ორბიტებში საფრენდ. კოსმოსის ათვისებაში თანამშრომლობის მკაფიო მაგალითია 1975 წელს საბჭოთა კავშირ-ამერიკის „სოიუზ-აპოლონის“ ერთობლივი ფრენა. კარგი იქნებოდა, თქვა ასტრონავტმა, მომავალშიც მოგვეწყო ასეთი ერთობლივი ექსპედიცია.

იმავეზ, ეგნც კოსმოსში ყოფილა, არე ერთი არ დაბრუნებულა დედამიწაზე ისეთი, როგორიც წონათ იყო. დედამიწა — პატარა თეთრ-ცისფერი ბურთულა იქიდან საოცრად უსუსური მოჩანს, და ამ უსუსურობის შეგრძნება მხოლოდ კოსმოსში ჩნდება. კარგი იქნებოდა, ორბიტას სწვეოდა რაც შეიძლება მეტი ადამიანი, რათა მიმხედარიყვნენ, რაოდენ უმწეოა ჩვენი პლანეტა, თქვა ბ. კოლინზმა. ხოლო მისმა წინადადებამ — კოსმოსში მოეწყოს უმაღლესი დონის შეხვედრა — დარბაზში გამოცოცხლება გამოიწვია და ტაშით შეხვდნენ.

სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ენერგიკა-კოსმოსურ ტექნ. რ. სიუნიაევის გამოსვლა იმდენად ენერგიული და ფაქიანი აღმოჩნდა, ამერიკელებმა სთხოვეს ცოტა ნელა ელაპარაკა, რადგან თარგმანმა ამკარად გაუჭირდა ტექნიკური ტერმინების სავსე სიტყვის თარგმნა. რ. სიუნიაევმა ილაპარაკა მზის სისტემის კვლევაში საერთაშორისო თანამშრომლობაზე, იმაზე, რომ საბჭოთა კოსმოსურ აპარატებზე დადგმულია მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში დამზადებული ხელსაწყოები.

მარსის ზედაპირის გამოკვლევისას „ფობოს-2“ აპარატი გამოიყენებს ლაზერულ სხივებს. რ. სიუნიაევმა მოუწოდა, რომ მომავალში ლაზერები მხოლოდ კვლევის მიზნებისათვის გამოიყენონ, და არა კოსმოსური ობიექტების დასანგრევად, როგორც ეს „ვარსკვლავეთის ომების“ პროგრამით არის გათვალისწინებული.

რიჩარდ ტომპსონმა, ეკონომიკურ „ტაბიმის“ კორესპონდენტმა, აღნიშნა, რომ კოსმოსის ათვისებაში რეკორდების დამყარების დრო გავიდა. პირველი თანამგზავრი, პირველი პილოტირებული ფრენა, კოსმოსში პირველი გასვლა, მთვარეზე პირველი ადამიანი — ყველა „პირველი“ ტიტული უკვე მინაკუთვნებულია. ამიტომ დადგა თანამშრომლობის დრო. ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ამოცანა, მისი აზრით, უნდა გახდეს ძალების გაერთიანება კოსმოსიდან „სათბურის ეფექტის“ გამოკვლევისათვის, რომლის შედეგად ატმოსფეროს ტემპერატურა მატულობს, ყინულის „ქუდები“ დნება და დედამიწის ზედაპირის დიდი ნაწილი შეიძლება წყალქვეშ მოპყვეს.

დარბაზში შეკრებილებმა არ დააყოვნეს ესარგებლათ იშვიათი შესაძლებლობით და შეკითხვები მიეცათ ესოდენ აბტორიტეტული სპეციალისტებისათვის. მათ აინტერესებდათ ბეგარი რამ, მთ შორის მრავალჯერადი გამოყენების საბჭოთა ხომალდის შესაქმნელად სამუშაოთა მდგომარეობა. როგორც ვ. კუბასოვმა განაცხადა, ხომალდი პრაქტიკულად მზად არის. სანამ პირველი გაშვების თარიღი გამოცხადდებოდეს, ყველა სისტემა გულდასმით უნდა შემოწმდეს.

შეიძლება თუ არა დაეჯეროთო პენტაგონის განცხადებას, რომ საბჭოთა კავშირმა გაუსწრო ამერიკას შეერთებულ შტატებს კოსმოსური თავდაცვის სისტემის შექმნაში, და ამერიკელები მდევარის მდგომარეობაში არიან? ამერიკელი სტუმრის ამ შეკითხვას პასუხი გასცა სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემის კოსმოსური კვლევის ინსტიტუტის თანამშრომელმა ე. ლოზენკოვამ. პრაქტიკულად უპალიტო კოსმოსური აპარატების ყველა გაფრენას ჩვენი ინსტიტუტი აწყობს, თქვა მან. და თითოეულის ორგანიზაციაში მონაწილეობენ სხვადასხვა ქვეყნის სპეციალისტები, რომელთაც ვერავითარ საიდუმლოს ვერ დაუფარავ. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ხდება თავისებური „ადგილებზე შემოწმება“. ამიტომ არავითარი საფუძველი არა გაქვთ ეფიქროთ, თითქოს საბჭოთა კავშირი კოსმოსურ იარაღს ამუშავებდეს. (სპეციფორმი).

გულმა გული იცნო...

როგორც ჩვენმა მკითხველებმა იციან, სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების საზოგადოებრიობის წარმომადგენელთა IV კონფერენციის დღეებში ამერიკელ სტუმართა ერთ ჯგუფს ქართული ოჯახები მასპინძლობენ.

ეს არის გულდია გაცნობადაფეგობრების დღეები, რომლებიც დიდხანს ეხსომებათ სტუმრებსაც და მასპინძლებსაც.

აი, რუსუბელიას დამსახურებული მასტერის სტუდიაში ბეიტიას ოჯახი... აქ სტუმრად არიან ოჰაიოს შტატის ქალაქ კლიველენდის მცხოვრებნი, ბიზნესმენი ფრანკ მილერი და მისი მეუღლე — სასაუნო ბალის მასწავლებელი ფერი ჯეინი.

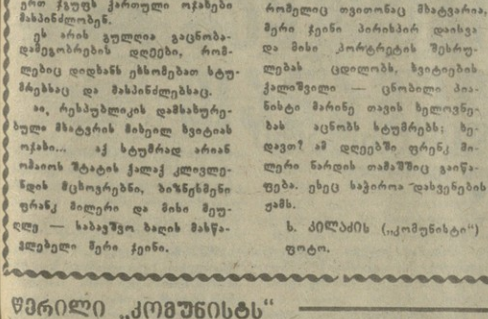

გული იცნო...

როგორც ჩვენმა მკითხველებმა იციან, სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების საზოგადოებრიობის წარმომადგენელთა IV კონფერენციის დღეებში ამერიკელ სტუმართა ერთ ჯგუფს ქართული ოჯახები მასპინძლობენ.

ეს არის გულდია გაცნობადაფეგობრების დღეები, რომლებიც დიდხანს ეხსომებათ სტუმრებსაც და მასპინძლებსაც.

აი, რუსუბელიას დამსახურებული მასტერის სტუდიაში ბეიტიას ოჯახი... აქ სტუმრად არიან ოჰაიოს შტატის ქალაქ კლიველენდის მცხოვრებნი, ბიზნესმენი ფრანკ მილერი და მისი მეუღლე — სასაუნო ბალის მასწავლებელი ფერი ჯეინი.

უცხოეთში

საკავშირო იუწყება
22 სექტემბერი, 1988

გენერალური ასამბლეის სესია

დღის წესრიგშია 149 პუნქტი

ნიუ-იორკი. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის გენერალურმა კომიტეტმა რეკომენდაცია მისცა აქ გახსნილი 43-ე სესიის დღის წესრიგში 149 პუნქტის შეტანას. ისინი მოიცავენ თანამდროვე მსოფლიოს პრობლემათა მთელ დიაპაზონს, სესიის დელეგატებს საშუალებას აძლევენ განიხილონ საერთაშორისო მდგომარეობის განვითარებაში ბოლოდროინდელი პოზიტიური ტენდენციების განმტკიცების საკვანძო გზები მისი რადიკალური გაჯანსაღების მიზნით.

გენერალური ასამბლეის პლენარულ სხდომაზე და მის მთავარ კომიტეტებში ნავარაუდევია, კერძოდ, განიხილონ განიარაღების პრობლემათა კომპლექსი, განგარძონ დიალოგი საერთაშორისო უშიშროების ყოვლისმომცველი სისტემის შექმნისათვის, მისი ეკონომიკური და ეკოლოგიური ასპექტების გათვალისწინებით; განიხილონ სახელმწიფოებს შორის ურთიერთობაში საერთაშორისო სამართლის პრინციპის უზურველყოფის, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის როლისა და ეფექტიანობის ამაღლების საკითხები.

ფართო ყურადღება დაეთმობა მრავალრიცხოვანი რეგიონული კონფლიქტების მოწესრიგების გზების კოლექტიურ ძიებას. ეს, უწინარესად, ეხება ახლო აღმოსავლეთისა და პალესტინის საკითხებს, მდგომარეობას ინდოეთ-ჩინეთში, ამერიკა-ნიკარაგუა-ჰონდურასის სამმხრივ ნაწილში. მსოფლიო გაერთიანების წევრი ქვეყნების უმრავლესობის მტკიცე პოზიციის წყალობით ამერიკის შეერთებული შტატები და მთელი რიგი მისი მოკავშირენი იძულებული გახდნენ ხელი აეღოთ ცდაზე სესიისათვის თავს მოეხვიათ კორეის საკითხის კონფრონტაციული განხილვა და მოეხსნათ წინადადება იმის თაობაზე, რომ დღის წესრიგში შეიტანათ პუნქტი პრეტენზიული სახელწოდებით „სეულში კორეის რესპუბლიკის მთავრობის შექმნის მეორეობა ნლისთვის“. სესიის ერთ-ერთ პლენარულ სხდომაზე დელეგატები იმსჯელებენ მხოლოდ კორეის საკითხის დაუყოვნებლივი გადაწყვეტის აუცილებლობაზე. დღის წესრიგის ახალი პუნქტის — „კორეის ნახევარკუნძულზე მშვიდობის, შერიგებისა და სოციალისტური ნელშეწყობა“ — განხილვას.

სესიის მუშაობაში მნიშვნელოვანი ადგილი უნდა დაიკავოს ეკონომიკური და სოციალური პრობლემატიკის, ადამიანის უფლებების, დეკოლონიზაციის საკითხების განხილვამ.

ე. ა. შევარდნაძე ვაშინგტონში ჩავიდა

ვაშინგტონი. აკად ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრი ედუარდ შევარდნაძე ოთხშაბათს სალამოს ამერიკის დედაქალაქში ჩამოვიდა.

ვაშინგტონში ყოფნის დროს იგი მოლაპარაკებას გამართავს სახელმწიფო მდივანთან ჯორჯ შულცთან, შეხვდება პრეზიდენტ რონალდ რეიგანს.

მომავალი მოლაპარაკების დროს განიხილავენ საკითხების მთელ კომპლექსს, რომლებიც ეხება საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ურთიერთობას. როგორც მოელიან, მთავარი ყურადღება დაეთმობა სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების სტრატეგიული ბირთვული შეიარაღების არსენალების 50 პროცენტით შემცირების შესახებ ხელშეკრულების დადების გზაზე არსებულ პრობლემებს.

დედაქალაქს მობოლად განლაგებულ ენდრიუსის აეროპორტში ე. ა. შევარდნაძეს დახვდნენ ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივნის პირველი მოადგილე ჯ. უაიტჰედი, ამერიკის ელჩი სსრ კავშირში ჯ. მეტლოკი, სსრ კავშირის ელჩი ამერიკის შეერთებულ შტატებში ი. ვ. დუბინინი, სხვა ოფიციალური პირნი, ამერიკელი და საბჭოთა ჟურნალისტები.

● აშშ

პრეზიდენტი ბრალს სდებს სპიკერს

ვაშინგტონი. პრეზიდენტმა რეიგანმა წარმომადგენელთა პალატის სპიკერს ჯეიმს რაიტს ბრალად დასდო, რომ დაარღვია წესები, რომლებიც ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს საიდუმლო ოპერაციათა განხილვას ეხება. თეთრ სახლში შტაბების უფროსების კომიტეტის წევრებთან შეხვედრის წინ ადმინისტრაციის მეთაურმა რეპორტიორებთან საუბარში განაცხადა, რომ „არავითარ გარემოებაში საჯაროდ არ უნდა ილაპარაკო არავითარ სადაზვერვო ოპერაციებზე“.

ჟურნალისტებთან შეხვედრაზე წარმომადგენელთა პალატის სპიკერმა რაიტმა განაცხადა, რომ ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველო პროვოკაციულ ოპერაციებს ახორციელებს ნიკარაგუაში, ამ ქვეყანაში გზაბნის წამყვანებლებსა და პროფოკატორებს საზოგადოებრივ მოღალვრებთა და უწესრიგობათა ინსპირირების დავალებით. პრეზიდენტ რეიგანს არ უარყვია რაიტის ეს მტკიცებანი. „მე რომ ამ საქმის განხილვას შევუდგე, ოგივე დარღვევას ჩავიდენდი, რაც რაიტმა ჩაიდინა“, — განაცხადა პრეზიდენტმა. თეთრი სახლის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა მარლინ ფიცუოტერმა აგრეთვე უარი თქვა დადასტურებინა ან უარეყო რაიტის განცხადება.

◆ გვატემალა

ვერ შეთანხმდნენ

ვანაგუა. გვატემალის დედაქალაქიდან მიღებული ცნობებით, სანდინისტური თავისუფლებისა და ნიკარაგუის შეიარაღებული ოპოზიციის წარმომადგენლებმა ვერ მიაღწიეს შეთანხმებას იქ ვამართულ შეხვედრაზე. მას მიიჩნევდნენ წინასწარ შეხვედრად, რათა შეეშენებინათ ნიკარაგუაში ცეცხლის შეწყვეტის თაობაზე მოლაპარაკების განახლების პირობები.

მხარეებმა ვერ მიაღწიეს თანხმობას კონტრრევოლუციონერთა ლიდერების მიზეზით იენსენი შეწყვეტილი დიალოგის მორიგი რაუნდის გამართვის თარიღისა და ადგილის გამო.

ნიკარაგუის მთავრობა, განუცხადა ჟურნალისტებს ე. უგო ტინოკომ, მზად არის შეუდგეს მოლაპარაკებას კონტრრევოლუციონერებთან სეტემბრის დამლევს ან ოქტომბრის დამდეგს, მაგრამ დაჟინებით მოითხოვს, რომ იგი გამართოს მანაგუაში, სადაც, მისი თქმით, „არის უშიშროების შესაბამისი პირობები“.

ეკოლოგია

რა მდგომარეობაშია ოზონის ფენა?

ვაშინგტონი. ოზონის ფენის დამაგრეველი ნივთიერებების ატმოსფეროში გაფრქვევა, რომელიც კვლავ ინტენსიურად გრძელდება, „საფრთხეს უქადის დედამიწას და ჩვენი შვილების მომავალს“. ასეთია გარემოს ხელოვნური პოლუციის შემსწავლელი ინსტიტუტისა და ენერგეტიკისა და გარემოს ფედერაციის გამოკვლევათა ინსტიტუტის ერთობლივი გამოკვლევის დასკვნა.

ვაშინგტონის პრესის ეროვნულ კლუბში გამართულ პრესკონფერენციაზე წარდგენილ მოხსენებაში დაბატულია კაცობრიობის საქმიანობის თავისთვის და პლანეტისათვის შესაძლო შედეგების საკმაოდ საგანგაშო სურათი. „ჩვენ ეეცხლს ვეთამაშებით, ულტრაიისფერი რადიაციის უხილავ ბლობალურ ცეცხლს. საერთოდ ოზონის ფენის სიმკვრივის 20 პროცენტით და მეტად შემცირება მხოლოდ საყოველთაო ბირთვული ომის პრეგნოზირებულ შედეგებს თუ შეედრება“, — განაცხადა მოხსენების ერთ-ერთმა ავტორმა დოკტორმა არჯუნ მაკკანიმ. ამასთან ეგრეთ წოდებული „ოზონის ხვრელის“ რაოდენობა, რაც ყოველ გაზაფხულს ანტარქტიდის თავზე ჩნდება, ამ ფენის შემცირება 50 პროცენტს აღწევს.

ამასთან დაკავშირებით მოხსენებაში ნათქვამია, რომ არასაკმარისია დედამიწის ოზონის ფენის დანგრევის წინააღმდეგ ბრძოლის ლონისძიებები, რომელსაც შეიცავს მონრეალის ოქმი. ამ ოქმით გათვალისწინებული მთელი რიგი ოზონდამაგრეველი ნივთიერებების წარმოების გაყინვისა და შემდგომი შემცირების განუხრელი დაცვის პირობებშიც კი, მათი შემცველობა ატმოსფეროში ოთხჯერ გაიზრდება, სანამ შემცირება დაიწყება. მოხსენების ავტორები გამოსავალს ამაში ხედავენ, რომ გადაისინჯოს მონრეალის ოქმი და 2000 წლისათვის მთლიანად შეწყდეს ასეთი ნივთიერებების წარმოება, რაც უზრუნველყოფს 2020 წლისათვის ატმოსფეროს ოზონის ფენის ისეთ მდგომარეობას, როგორიც 1980 წელს იყო.

ფოტოინფორმაცია

◎ ᲘᲝᲚᲐᲓ დაფარა მანძილი დასავლეთ ბერლინიდან ქალაქ ზაარბრიუკენამდე ᲭᲮᲘᲚᲘᲡ ავტომანქანამ (ᲮᲣᲠᲗᲘᲗ), რომელიც ერთ-ერთმა დასავლეთგერმანელმა ავტომოყვარულმა დაამზადა. მანქანის კორპუსი აწყობილია ᲭᲮᲘᲚᲘᲡ პანელებისაგან, რომელთა საერთო ფართობი 8 კვადრატული მეტრია. „ხოლომობილს“ შეუძლია ხაათში 180 კილომეტრი განავითაროს.

ᲡᲐᲥᲠᲝᲜᲘᲡ ფოტო.

ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ „ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘ“

ᲨᲔᲮᲕᲔᲓᲠᲐ ᲔᲚᲑᲐᲖᲔ

ᲓᲐᲕᲘᲬᲧᲔᲑᲐᲓᲔ 1922 წელს ცხაკაიას რაიონის სოფელ ᲒᲔᲠᲒᲔᲠᲘში. 1941 წელს ᲒᲣᲜᲯᲐᲚᲘᲡᲗᲐᲕᲘᲡ ᲪᲮᲐᲙᲐᲘᲐᲡ პედაგოგიური ტექნიკუმის III კურსზე. ომის დაწყებისთანავე მოხალისედ ᲬᲐᲕᲓᲐ ᲐᲠᲛᲘᲐᲨᲘ. 1942 წლის ბოლოს დაავმავრე თელავის სამხედრო ᲡᲙᲝᲚᲐ. ᲒᲐᲜᲐᲬᲚᲔᲑᲘᲡ მოგვიანებით ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲣᲚᲘ 414-ე ᲥᲐᲠᲘᲜᲝᲕᲘ ᲓᲘᲕᲘᲖᲘᲝᲜᲘᲡ, 1867-Ი ᲞᲝᲚᲚᲘᲡ, ᲐᲠᲢᲘᲚᲔᲠᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲖᲐᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲡᲐᲛᲮᲔᲓᲠᲝ-ᲡᲐᲖᲦᲕᲝ ᲛᲝᲜᲐᲛᲔᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ. 1942 ᲬᲚᲘᲡ ᲑᲝᲚᲝᲡᲐᲛ ᲓᲐᲒᲐᲛᲔᲖᲘᲠᲘ ᲗᲔᲚᲐᲕᲘᲡ ᲡᲐᲛᲮᲔᲓᲠᲝ ᲡᲐᲡᲬᲐᲚᲔᲑᲚᲘᲡᲐᲜ. ᲒᲐᲜᲐᲬᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ 414-ᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲛᲔᲗᲐᲠᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲠᲦᲘᲡ. ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲝᲑᲐ ᲛᲘᲛᲔᲠᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲔ. ᲛᲝᲠᲗᲒᲝᲚᲘ ᲒᲐᲓᲐᲛᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲡ ᲛᲔᲗᲐᲠᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲠᲦᲘᲡ. ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲝᲑᲐ ᲛᲘᲛᲔᲠᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲔ. ᲒᲠᲘᲠᲗᲒᲝᲚᲘ ᲒᲐᲓᲐᲛᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲡ ᲛᲔᲗᲐᲠᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲠᲦᲘᲡ. ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲝᲑᲐ ᲛᲘᲛᲔᲠᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲔ. ᲚᲔᲠᲜᲘᲜᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲚᲛᲘᲡ ᲐᲦᲠᲛᲝᲜᲗᲘᲡ ᲓᲐᲠᲦᲘᲡ. ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲝᲑᲐ ᲛᲘᲛᲔᲠᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲔ. ᲛᲔᲠᲘᲜᲒᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲛᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲡ ᲓᲐᲠᲦᲘᲡ. ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲝᲑᲐ ᲛᲘᲛᲔᲠᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲔ. ᲒᲣᲚᲓᲐᲡᲛᲘᲗ ᲓᲐᲛᲗᲐᲕᲠᲓᲐ ᲡᲐᲛᲮᲔᲓᲠᲝ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘᲗ ᲓᲐᲛᲗᲐᲕᲠᲓᲐ ᲡᲐᲛᲮᲔᲓ

დაუვიწყარი შეხვედრები

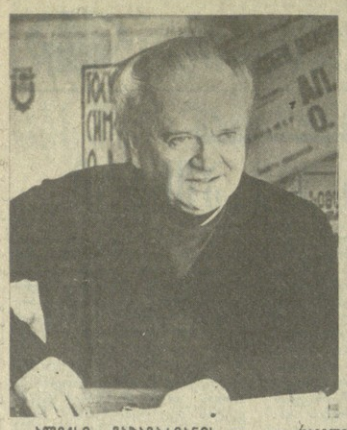

ალექსი მაჰავარიანის — ბრწყინვალე ნიჭის კომპოზიტორის შემოქმედების პირველად 1939 წლის შემოდგომაზე გაეცანი თბილისში, სადაც საქართველოს კომპოზიტორთა კავშირის პლენუმზე ედრიეოორობდი მის პირველ პოემას სიმფონიური ორკესტრისათვის „მუმლი მუხასა". ალბათ გამოუცდელობის გამო, ნაწარმოების სათანადო შთაბეჭდილება არ მოუხდენია — ფორმა გადატვირთული იყო, ინსტრუმენტირება — მძიმე და მაინც, ჩახდა აჭარა კომპოზიტორული ნიჭი. ჩვენი მომდევნო შეხვედრისას ალექსი მაჰავარიანის „რეკვიემატიკია" მოხდა — მისი პირველი კონცერტი ფორტეპიანოსა და ორკესტრისათვის. ყველას მოეწონა. ნაწარმოების ყველა ნაწილში ძღერდა შესანიშნავი მელოდია, სიუტერესო რიტმებს მსმენელი აღტაცებაში მოჰყავდა, ფორტეპიანოს პარტია შემსრულებელს (გ. მაჭუტაძე) შესაძლებლობას აძლევდა წარმოეჩინა თავისი ხელოვნება. ჩემი აზრით, ინსტრუმენტირება აკადემიკ გარკავენ დაეთმაგებას მოითხოვდა. და, როგორც ჩემთვის ცნობილი გახდა, ავტორმა ეს გაითვალისწინა და პარტიტურა გაუაჯობესა. პიანისტებს უყვართ ეს კონცერტი, მას საკმაოდ ზშირად ასრულებენ არა მარტო ქართველი პიანისტები.

დიდი სამამული ომის წლებში ი. მაჰავარიანი ძალზე გამოცდილ პედაგოგთან ბ. რიაზანოვთან მეცადინეობდა, რის შედეგადაც ძნიშვნელოვნად გაიუმჯობესა შესრულების ტექნიკა. ახალგაზრდა კომპოზიტორმა ეს ბრწყინვალედ წარმოაჩინა თავისი პირველი სიმფონიის შეთხზისას. მე დიდი გატაცებით ვმუშაობდი ამ პარტიტურაზე, რიდესაც ვემზადებოდი 1946-47 წლების სეზონის მორიგ „ორშაბათს" მის შესასრულებლად. სიმფონიამ მსმენელი მოაჯადოვა თავის მოხდენილობით, ფინამაკურობით, შესანიშნავი კულმინაციებით. ეს იყო 1944 წელს. ანდრია ბალანჩივაძის პირველი სიმფონიით დაწყებული საცხოვრებელი სახლების დაპროექტებაზე, დაახლოებით ისეთივე სტილისა, როგორიც აშენდა გუდაულა და შატლში.

ცვლილებათა ნიშნები რაიონის თითქმის ყველა სოფელში ჩანს. საამშენებლო მოედნები აკაკი ბაიაღაის ჩვეულებრივი დეტალი გახდა. აიგო ფიდი ვაკას მეორეალი მის შშობლიურ სოფელ ჩარგალში და ძეგელი დღეშეში. არხოტაზ რესტავრირებელია ხოგაის მინდიას საუფლო. აქვე აშენდა შენობა კლუბის, ბიბლიოთეკის, მედპუნქტის და მაღაზიისათვის, სადაც დამთავრდა მთის უშორეს და ულამაზეს კუთხეში სოფელ ხადაში მისასვლელი საავტომობილო გზის, წყალსადენის მშენებლობისა და გზიფიკაციის საუბეშოები, დამა ფასანაურში აშენდა წყალსადენი, 24-ბინიანი სახლი. დასასრულს უახლოვდება მდინარე არაგვის ნაპირსამაგრი ეკედლის მშენებლობა. იგი დღის წესრიგიდან ხოსნის ფასანაურის წალენკის საშშრომას. აქვე არაგვზე გუდამაყრისაკენ მიმავალ გზაზე შენდება კაპიტალური ხიდი, რომელიც წლის ბოლოდან დამთავრდება.

— გარდაქმნა და დემოკრატიზაცია, — თქვა შემდეგ ნ. ოდიშვილმა, — ბევრეს ადგილებზე ახალ ინიციატივებს. მაგალითად, ჯერ კიდევ გასულ წელს სოფელ ფხოვში ამეკენტულ ადმინისტრაციულ შენობაში ხელმძღვანელების ინიციატივით გაიხსნა 8-წლიანი სკოლა. აქვე შენდება 8 საცხოვრებელი ბინები და ასეთასვე დანიშნულების ობიექტები. აღარაფერს ვამბობ იმაზე, რომ სახელმწიფომ გუდასნა და შატლში ადგილობრივ მკვიდრთ უფასოდ აუშენა საცხოვრებელი სახლები. გიორგი წმინდაის ჭალაში შატლიბის ზემიმის დღეებში პირველ სტუმრებს მიიღებს ტურისტული ბაზა „შატლი", აქვე სრულ მზადყოფნაშია 100-ადგილიანი სასადილო. დღეს ფშავ-ხევსურეთში და საერთოდ მთაში მძლავრი ტემპით მიმდინარეობს დასახლებული პუნქტებამდე და მთის სათბ საძოვრებამდე მისასვლელი გზების მშენებლობა. ჩვენ ხელთა გვაქვს მთის სოფლების აღორძინების ვრცელი პროგრამა, რომელიც ითვალისწინებს გზების, ხიდების, წყალსადენების და სხვა ობიექტების მშენებლობას.

კარგად გვესმის, რომ შატილობა მარტო დღესასწაული როდია. ჩვენ უნდა წარმოვაჩინოთ წარმატებებიც და ხარვეზებიც, დავსახოთ მომავლის ამოცანები და გზები. გასაკეთებელი და პრობლემები კი ჩვენთან ძალზე ბევრია. დიდ ვალში ვართ გუდამაყრის ხეობის მშრომელთა წინაშე. დღემდე ვერ უზრუნველვყავით საავტომობილო გზის მიყვანა სოფელ ჩოხამდე, ისევე ვერ გადავწყვიტეთ გაზიფიცირების საკითხი, რომელიც მთავრობის დადგენილებით აქ დამთავრებული უნდა იყოს. ერთ-ერთ დიდ პრობლემად გვესახება მთაში და, კერძოდ, გუდამაყრის ხეობაში მდინარე არაგვის ნაპირსამაგრი კედლების მშენებლობა, რომელიც ათობით ჰექტარ გამოუყენებელი მიწებს გამოსტაცებს არაგვს. ამ მიწებზე უნდა დავსახლოთ ხეობის ადამიანები. ეს არის მთის ფალთა წინააღმდეგ ბრძოლის ერთ-ერთი ეფექტური და აუცილებელი პირობა. ამდენად ჩვენ ეჭვი არ გვეპარება, რომ რესპუბლიკის სათანადო ორგანოები, ვისაც ეს ეხება, ჩვენთან ერთად შეისწავლიან ამ პრობლემას და თავიანთ მხრივ სათანადო ღონისძიებებსაც ფანახორციელებენ.

ნაკლი და შეცდომები მუშობაშე, როგორც ადვნიშნე, ბევრი გვაქვს. პირველ რიგში მხედველობაში მაქვს პირუტყვის სადგომი ბინების, რძის და მატყლის გადამამუშავებელი საამქროების და მთელი რიგი სხვა ობიექტების მშენებლობა ხევსურეთში. მათ დღეკანდლამდე თავდასმენელად გათვალისწინებული დანიშნულება ვერ გაამართლეს და ვერც ვერაფერდეს გამართლებენ. დღეს ჩვენ გვიხდება აღნიშნული ობიექტების ფუნქციათა შეცვლა, რაც არც ისე იოლი და იაფი საქმეა. ეს გაკეთილი უნდა იყოს ყველასათვის.

მინდა კიდევ ერთი სერიოზული პრობლემის დასმა, და, ვფიქრობ, ამით როგორც მთელთა, ისე მთელი საქართველოს მშრომელთა გულისწადილს გამოვხატავ.

ყველას კარგად მოგეხსენებათ, რას წარმოადგენს ჯვრის უღელტეხილი საქართველოსთვის, პირველ რიგში კი ყაზბეგისა და დუშეთის რაიონებისათვის. აღარფერს ვამბობ იმაზე, რომ ყაზბეგის რაიონი უგზოობის გამო თითქმის 6-7 თვის განმავლობაში მთლიანად მოწყვეტილია რესპუბლიკას.

დღეს, როდესაც ტრანსკავკასიის რკინიგზის მშენებლობა კონსერვდება, საჭიროა, რომ მისთვის გათვალისწინებული თანხებიდან საკავშირო სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტმა გაითვალისწინოს საჭირო სახსრები ჯვრის უღელტეხილის ქვეშ სოფელ მლეთიდან კობამდე საავტომობილო გვირაბის გასაყვანად. ეს დიდი საქმეა და ეროვნული მნიშვნელობის საქმეა.

ასეთია წლევანდელი დღესასწაულისაკენ მიმავალი გზის კონტურები.

დღესასწაულის დღეებში მოეწყობა მასობრივი სპორტული და ტურისტული შეჯიბრებები, საჩვენებელი გამოსვლები, მხატვრული თვითმოქმედების და პროფესიონალურ კოლექტივთა კონცერტები. შატლში ფინობი ეწერების ქვეითი, ველი და ავტოტურისტულ ლაშქრობათა მონაწილეებს თბილისიდან, ქუთაისიდან, ბათუმიდან, გორიდან, რუსთავიდან.

დღესასწაულის დღეებში თბილისიდან შატლამდე და უკან მსურველებს გადაიყვანენ ვერტმფრინავები. შაბათს დილის 10 საათიდან დიდუბის ავტოსადგურიდან შატლში გაეშვა ავტობუსები, ხოლო კვირას, ზეიმის დამთავრების შემდეგ, უკან დაბრუნდებიან თბილისში.

დღესასწაულის დასწრების მსურველებს შეუძლიათ ისარგებლონ ამ სატრანსპორტო საშუალებებით, ხოლო ორგანიზაციებს და დაწესებულებებს შეუძლიათ ავტობუსების დაკვეთა ავტოტრანსპორტის სპეციალიზებულ სისტემის საწარმოებში.

თბილისი-შატლის გზის ამჟამინდელი მდგომარეობა საშუალებას იძლევა ნებისმიერი მარკის საკუთარი მანქანითა-გავემგზავროთ დღესასწაულზე.

გეპატიჟებით შატლობაზე!

(სპეციფორმი).

SEOUL 1988

იაგორაშვილის „ბრინჯაოს" ფინიში

● კიდევ ერთი საბელეფონო დიალოგი სეულთან ● საბჭოთა ფეხბურთელები — მეოთხედფინალში ● მედლების „წვიმა" ტანვაჭაჯიშის სარგებლად ● დისკვალიფიცირებულია ბულგარელი ძალოსანი.

ჩვენი რესპუბლიკის სპორტის მოყვარულები, ბუნებრივია, განსაკუთრებული ინტერესით ელოდნენ ცნობას თანამედროვე ბუფეტიდან ოლიმპიური ტურნირიდან. მით უმეტეს, თბილისელი ვახტანგ იაგორაშვილი ლიდერობდა ოთხ სახეობის შემდეგ. ყველაფერი კროსს უნდა გადაეწყვიტა. საბჭოთა ნაკრების მწვრთნელები შეფიქრიანებულნი იყვნენ: იაგორაშვილის უახლოეს კონკურენტებს კროსში აჭამდე უკეთესი შედეგები ჰქონდათ.

ქართველი სპორტსმენი, როგორც ლიდერი, პირველი გამოვიდა ოთხკილომეტრიანი დისტანციის ოის სტატუტზე, მას მიუყვნენ უნგარელი იანოშ მარტინეკი და იტალელი კარლო მასულო. მარტინეკი მსოფლიო ჩემპიონია, მასულო —წინა ოლიმპიადის გამარჯვებული... ვახტანგმა თავიდან საკმაოდ მაღალი ტემპი აიღო, მაგრამ შუა დისტანციაზე ჯერ მარტინეკი წამოეწია, შემდეგ — მასულო. სპორტსმენებმა ამ თანმიმდევრობით გადაკეთეს ფინიშის ხაზი, საპობნო ადგილებიც ასე განაწილდა—მარტინეკს (5404 ქულა) ოქროს მედალი ეოდა, მასულოს (5379) — ვერცხლისა, იაგორაშვილს (5367) — ბრინჯაოსი.

— ვახტანგისთვის ეს დიდი წარმატებაა, — თქვა მისმა მწვრთნელმა ივანე ლუცენკომ. სპეციალისტები ხომ მხოლოდ მეხუთე ადგილს უგულისხმოდნენ, თანაც იაგორაშვილი ბოლო მომენტში წამოიწია „ოლიმპიურ ეფსპრესს", ერთი სიტყვით, შესაძლებლობის მაქსიმუმი გააკეთა, თუმცა პირველ სახეობაში —კოკკურში დაკარგული ქულები რომ არა, საქმე უფრო უკეთესად იქნებოდა. კროსში ვახტანგს მეტი არ შეეძლო. რას იზამ, საკუთარ თავს ვერ გადაუხტები. მარტინეკი და მასულო ჩინეთელი მორნენლები არიან.

მართლაც, ვახტანგ იაგორაშვილის ბრინჯაოს მედალი ხელოვნაურია. ეს ალბათ ასე ხდებოდა: ფინიშამდე ერთ-ორ ასეულ მეტრ ადრე ვახტანგმა ხელი ჩაიქნია და ბედს დამორჩილდა. ვახტანგმა კი წარმოუდგენელი „ნახტომი" გააკეთა— 24-ე ადგილიდან ლიდერებში მოვიდა. განსაკუთრებით კარგად ისაპარეზა სროლასა და ცურვაში. სხვათა შორის, იაგორაშვილი სწორედ ცურვის სეკციიდან მოვიდა თანამედროვე ბუფეტიდან. სპორტის ამ სახეობაში ვარჯიში ივანე ლუცენკომ შესთავაზა. ცნობილი მწვრთნელისა და მისი ნიჭიერი შეგირდის თანამშრომლობამ ბევრ გამოიღო შედეგი: იაგორაშვილი საკვანძო საჯარიმო შეჯიბრების პრიზიორთა შორის გამოჩნდა. მერე იყო იუნიორთა მსოფლიო ჩემპიონატი, სადაც ქართველი ათლეტი ოქროს მედალს დაეუფლა, გაიმარჯვა ბერეთვე კეთილი ნების ასპარეზობაში, ევროპის პირველობაში, ორჯერ მოიგო საკავშირო ჩემპიონატი. ერთი სიტყვით, ქვეყნის ნაკრებში ახალი ლიდერი გამოჩნდა, თუმცა ასე დიდხანს არ გაგრძელებულა. ვახტანგმა პოზიციები დათმო და სეულში ვაგზალზარეხა; საეჭვო გახდა. ოლიმპიადის საგზური მან წლევანდელ საკავშირო ჩემპიონატზე და რამდენიმე დიდ საერთაშორისო ტურნირში გამარჯვების შედეგად მოიპოვა. ქვეყნის ნაკრების მწვრთნელები მეტ იმედს ვერავინ იუფროოსა და ანატოლი ავდეევზე ამყარებდნენ. მაგრამ პირიქით მოხდა: იაგორაშვილმა ოლიმპიურ კვარცხლბეკზე დაიკავა ადგილი, ეუფეროვი და ავდეევი კი პირველ ათეულშიც ვერ მოხვდნენ. ამიტომაც, საბჭოთა ნაკრების გუნდურმა ინტერესებმა ელოდნენ ცნობას თანამედროვე ბუფეტიდან ელოდნენ ცნობას ოთხ სახეობის შემდეგ. ყველაფერი კროსს უნდა გადაწყვეტა. საბჭოთა ნაკრების მწვრთნელები შეფიქრიანებულნი იყვნენ: იაგორაშვილის უახლოეს კონკურენტებს კროსში აჭამდე უკეთესი შედეგები ჰქონდათ.

ქართველი სპორტსმენი, როგორც ლიდერი, პირველი გამოვიდა ოთხკილომეტრიანი დისტანციის ოის სტატუტზე, მას მიუყვნენ უნგარელი იანოშ მარტინეკი და იტალელი კარლო მასულო. მარტინეკი მსოფლიო ჩემპიონია, მასულო —წინა ოლიმპიადის გამარჯვებული... ვახტანგმა თავიდან საკმაოდ მაღალი ტემპი აიღო, მაგრამ შუა დისტანციაზე ჯერ მარტინეკი წამოეწია, შემდეგ — მასულო. სპორტსმენებმა ამ თანმიმდევრობით გადაკეთეს ფინიშის ხაზი, საპობნო ადგილებიც ასე განაწილდა—მარტინეკს (5404 ქულა) ოქროს მედალი ეოდა, მასულოს (5379) — ვერცხლისა, იაგორაშვილს (5367) — ბრინჯაოსი.

— ვახტანგისთვის ეს დიდი წარმატებაა, — თქვა მისმა მწვრთნელმა ივანე ლუცენკომ. სპეციალისტები ხომ მხოლოდ მეხუთე ადგილს უგულისხმოდნენ, თანაც იაგორაშვილი ბოლო მომენტში წამოიწია „ოლიმპიურ ეფსპრესს", ერთი სიტყვით, შესაძლებლობის მაქსიმუმი გააკეთა, თუმცა პირველ სახეობაში —კოკკურში დაკარგული ქულები რომ არა, საქმე უფრო უკეთესად იქნებოდა. კროსში ვახტანგს მეტი არ შეეძლო. რას იზამ, საკუთარ თავს ვერ გადაუხტები. მარტინეკი და მასულო ჩინეთელი მორნენლები არიან.

მართლაც, ვახტანგ იაგორაშვილის ბრინჯაოს მედალი ხელოვნაურია. ეს ალბათ ასე ხდებოდა: ფინიშამდე ერთ-ორ ასეულ მეტრ ადრე ვახტანგმა ხელი ჩაიქნია და ბედს დამორჩილდა. ვახტანგმა კი წარმოუდგენელი „ნახტომი" გააკეთა— 24-ე ადგილიდან ლიდერებში მოვიდა. განსაკუთრებით კარგად ისაპარეზა სროლასა და ცურვაში. სხვათა შორის, იაგორაშვილი სწორედ ცურვის სეკციიდან მოვიდა თანამედროვე ბუფეტიდან. სპორტის ამ სახეობაში ვარჯიში ივანე ლუცენკომ შესთავაზა. ცნობილი მწვრთნელისა და მისი ნიჭიერი შეგირდის თანამშრომლობამ ბევრ გამოიღო შედეგი: იაგორაშვილი საკვანძო საჯარიმო შეჯიბრების პრიზიორთა შორის გამოჩნდა. მერე იყო იუნიორთა მსოფლიო ჩემპიონატი, სადაც ქართველი ათლეტი ოქროს მედალს დაეუფლა, გაიმარჯვა ბერეთვე კეთილი ნების ასპარეზობაში, ევროპის პირველობაში, ორჯერ მოიგო საკავშირო ჩემპიონატი. ერთი სიტყვით, ქვეყნის ნაკრებში ახალი ლიდერი გამოჩნდა, თუმცა ასე დიდხანს არ გაგრძელებულა. ვახტანგმა პოზიციები დათმო და სეულში ვაგზალზარეხა; საეჭვო გახდა. ოლიმპიადის საგზური მან წლევანდელ საკავშირო ჩემპიონატზე და რამდენიმე დიდ საერთაშორისო ტურნირში გამარჯვების შედეგად მოიპოვა. ქვეყნის ნაკრების მწვრთნელები მეტ იმედს ვერავინ იუფროოსა და ანატოლი ავდეევზე ამყარებდნენ. მაგრამ პირიქით მოხდა: იაგორაშვილმა ოლიმპიურ კვარცხლბეკზე დაიკავა ადგილი, ეუფეროვი და ავდეევი კი პირველ ათეულშიც ვერ მოხვდნენ. ამიტომაც, საბჭოთა ნაკრების გუნდურმა ინტერესებმა ელოდნენ ცნობას ოთხ სახეობის შემდეგ. ყველაფერი კროსს უნდა გადაწყვეტა. საბჭოთა ნაკრების მწვრთნელები შეფიქრიანებულნი იყვნენ: იაგორაშვილის უახლოეს კონკურენტებს კროსში აჭამდე უკეთესი შედეგები ჰქონდათ.

სამაგიეროდ, კვლავ შესანიშნავად ისაპარეზეს ჩვენმა ტანმოვარჯიშეებმა... ვაეთა ამსოლუტურ შეჯიბრებაში სამი საბჭოთა სპორტსმენი ჩაება და სამივემ კვარცხლბეკზე დაიკავა ადგილი. ეს პირველი შემთხვევაა ოლიმპიადის ისტორიაში. ვლადიმერ არტიომოვი, ვლადიმერ ლიეკინი, დმიტრი ბილოზერჩეკი — ასეთი თანამიმდევრობით განაწილდა სპორტის ადგილები. უფრო ადრე საბჭოთა ტანმოვარჯიშე ქალებმა გაიმარჯვეს გუნდურ შეჯიბრებაში. დღეს კი ბრავალეიდმი ეს ამოცანა ამოიხსნა ბიჭებმა. ოლიმპიურ სარბიელზე სხვებთან ერთად კვლავ გამოვა თბილისელი ვლადიმერ გოგოლაძე.

კლასიკური სტილის მოქმედაეთა ტურნირის ბოლო დღეს საბჭოთა ნაკრების აქტივს სამი ოქროს მედალი შეემატა: 68 კგ წონით კატეგორიაში უძლეურესი იყო ლენინგრადელი ლეონიდ ჯულფალიანი, 82 კგ წონაში —მოსკოველი მიხეილ მამიაშვილი, მძიმეში — ნოვოსიბირსკელი ალექსანდრე კარელინი. პირველ დღეებში სუსტი გამოსვლის შემდეგ საბჭოთა ნაკრებმა საგრძნობლად გაიუმჯობესა მდგომარეობა. საბოლოოდ, გუნდს ოთხი ჩემპიონი ჰყავს.

შეჯიბრების მომდევნო ეტაპზე გავიდნენ საბჭოთა ფეხბურთელები. მათ ქვეჯგუფში ბოლო მატჩი ამერიკის შეერთებული შტატების ნაკრებს მოუგეს ანგარიშით 4:2 (3:0) და საბოლოოდ ხუთი ქულა მოაგროვეს.

• • •

გუშინ კიდევ ერთხელ დავუკავშირდით სეულს. ვიდრე ჩვენი საუბრის ჩანაწერს გაგაცნობდეთ, გვინდა მადლობა ვუთხრათ საქართველოს კავშირგაბმულობის სამინისტროს თანამშრომლებს, რომელთა დახმარებით შესაძლებელი გახდა თბილისსა და სეულს შორის საბელეფონო ხიდის გადება.

ერთიც უნდა ითქვას: ჩვენი მორე ცდა ისეთი იღბლიანი არ გამოდგა — ვახტანგ იაგორაშვილი ვერ „დავიბრეთ".

— ახლა ჩვენთან ლამის თორმეტი საათია, საბორტსმენებს უკვე სძინავთ, — შეგვეხმიანა საბჭოთა სპორტული დელეგაციის შტაბის მორიგე მარინე კარატაევა. — აი, ორი საათით აღრე რომ დაგიერეკათ... აკ ყოველ საღამის ხაზეიმო შეხვედრას უწყობენ ოლიმპიადის პრიზორიტს. დღეს ძალიან „ძმიმე" დღე იყო — იმდენი პრიზორი დაგროვდა, რომ შუბვედრამ დიდხანს გასტანა. გვასახელეს ტანმოვარჯიშეებმა, მოკიდაჯეებმა, ვოლისაპედისტებმა. იაგორაშვილიც აკ იყო... თუ გნებავთ, ხვალ ტელეფონით გალაპარაკებთ მასთან. ოღონდ, აღრე დარეკეთ. ან იქნებ ახალ ჩემპიონს ელოდებთ?

— როგორ არა, მაგრამ ხვალ, ჩემი ვარაუდით, ისეთი არაფერია მოსალოდნელი. ხომ არ იცით, მეტისტეფნურები როგორ გამოვიდნენ? მე, ცხადია, უწინარესად თამაზ იმნაშვილის შედეგი მაინტერესებს.

— მეხტენდურებმა დღეს დაიწყეს შეჯიბრება. საბედნიეროდ, შედეგები ხელი არა მაქვს. შეშინდა ასეთი ცნობა მოგაწოდოთ. 200 მეტრზე ცურაში იგორ პოლიანსკიმ ოქროს მედალი მიიღო... აი, ჭეშეი საბუნოვი შემოვიდა, ჭიდაობის საამორძალეთოს უფროსი. ხომ არ დაელაპარაკებთ?

— სიამოვნებით.

— ალო, გისმენთ, რა გაინტერესებთ?

— გამარჯობათ, თბილისიდან ვრეკავ. საკდელსა უკვე მოგაწოდა „ელანიკოსთა" ტურნირის შედეგები. თქვენ როგორ ადგებით ჩვენი ფალავნების გამოსელას?

— ცხადია, უკეთეს შედეგს ველოდით. კიდევ კარგი, რომ დღეს საკმაოდ გამოსწორდა საქმე. ჯულფალიანმა, მამიაშვილმა და კარელინმა ოვაციაც. მეტი უნდა გიტკეთებინათ ალეხვერდიეს, გელეხაურს, ბოკოვს... ეს ბიჭები ხომ მხოლოდ ჩემპიონები არიან.

— თავისუფალ ჭიდაობაში, ალბათ, უკეთესად იქნება საქმე.

— იმედი გვაქვს, მაგრამ ოლიმპიადაზე ხიურპრაზი ყოველ ფეხის ნაბიჯზეა ჩასაფრებული. ერთ რამეში თითქმის დარწმუნებული ვარო: ფაძაევმა, ბაბილოვმა და ხადარცევმა უთუოდ უნდა გამიმარჯვონ. რა თქმა უნდა, სხვებსაც დიდი შანსი აქვთ, მათ შორის — გობეჯიშვილს. ამბობენ, ბაუმგარტნერიც კარგ სპორტულ ფორმაშეიკრ, ვნახოთ.

საუბარში კვლავ შატლის მორიგე ჩაერთო და კიდევ ერთი „ამონენტი" შემომთავაზა — ანატოლი სტრიეკა, მძლეოსანთა მწვრთნელი:

— ჩვენ ხვალ ჩავეგებით ბრძოლაში. მძლეოსანთა შეჯიბრებას მარათონელი ქალები იწყებენ. ფრიგო მორბენლები არა გვყავს. იმედი გვაქვს, უეცრად ერიგზე იქნება.

— სპრინტერებზე რას გვეტყვით? ქალთა გუნდს ვგულისხმობ.

— მედლის მოპოვების ძალზე ცოტა შანსი გვაქვს. თქვენ, ალბათ, ანარაშვილის ამბავი გაინტერესებთ. მაია, ეფიქრობ, კარგად არის მომზადებული. მან ოლიმპიადისწინა შეჯიბრებებში საკმაო კარგი შედეგი აჩვენა. მაიაორ დისციპლინაში გამოვა — ეს მეტრზე და ეიტაფეტაში...

• • •

ბოლოს ერთ საინტერესო ცნობას მოგაწვდით: საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის სამედიცინო კომისიამ დოპინგი აღმოჩინა ბულგარელ ძალოსანს მიტკო გრაბლეევს (56 კგ), რომელმაც სულში პირველი ადგილი დაიკავა. გრაბლეევი დისკვალიფიცირებულია. ძალოსნობის საერთაშორისო ფედერაციის წინადადებით სოკ-ის სამქმო გასყოფილება მოაწყობს სპორტსმენთა დაჯილდოებას. ახალ ცერემონიალს. ოქროს მედალი გადაეცემა საბჭოთა სპორტსმენს ოქსან მირზოიანს.

ელგუჯა ბერიშვილი.

კვარცხლბეკი

სპორტული ტანვაჭაჯიში. გუნდური პირველობა. ჭალები. 1. სსრ კავშირის ნაკრები (ს. ბაიტოვა, ე. შეეხენკო, ო. სტრუე